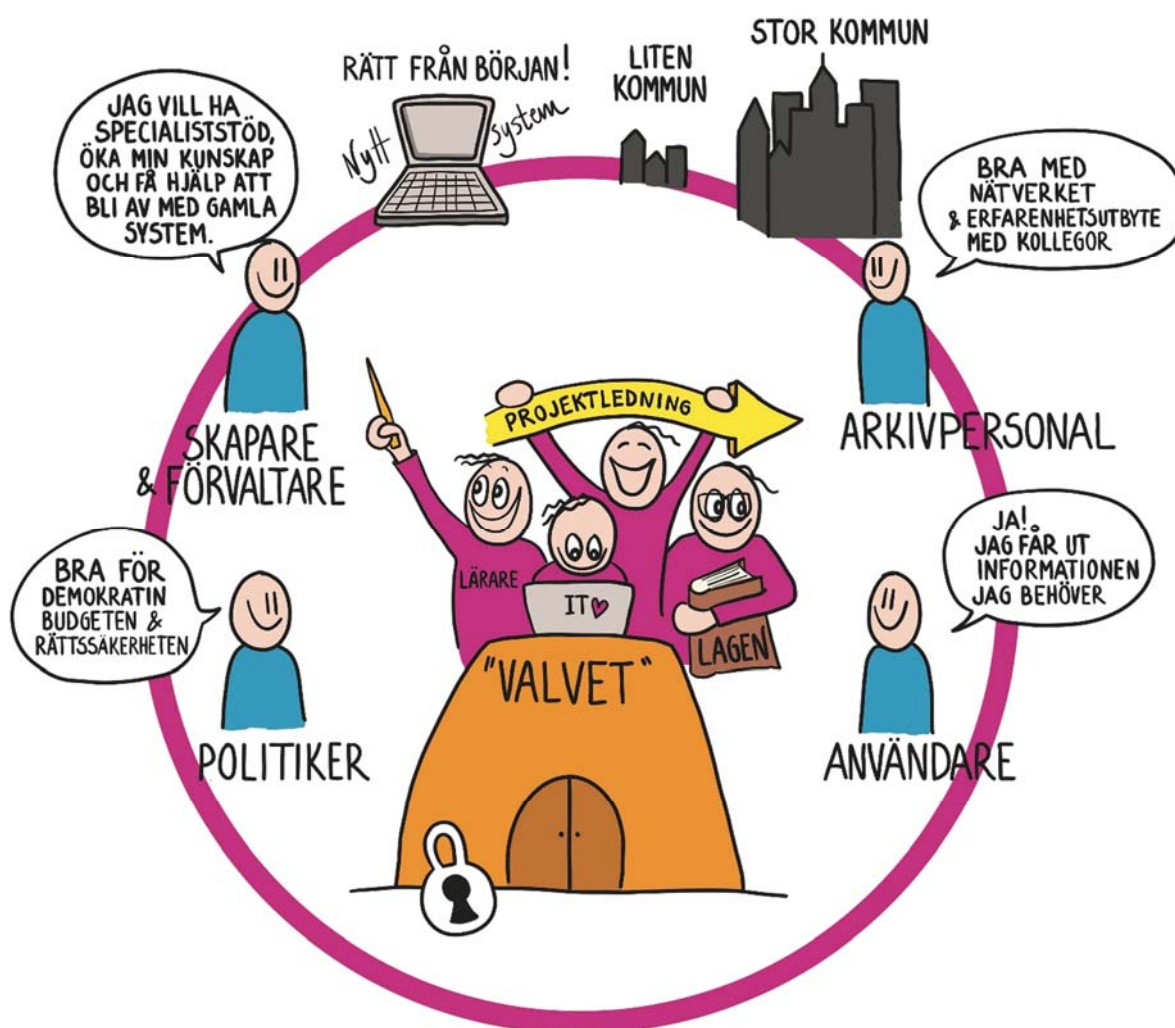

Sydarkiveras utveckling

Slutrapport från projektet 2017–2018

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 2

Innehåll

1	BAKGRUND	3
1.1	Allmänt	3
1.2	Ansvar	3
1.3	Projektperiod	3
2	MÅLUPPFYLLELSE	4
2.1	Projektidé och mål	4
2.2	Ekonomi	5
3	GENOMFÖRANDE	6
3.1	Förberedelser och planering	6
3.2	Projektarbetsplats på webben	6
3.3	Information inför uppstart	6
3.4	Gemensamma arbetsdagar	6
3.5	Remiss	11
4	ERFARENHETER	17
4.1	Projektorganisation	17
4.2	Genomförda möten	19
4.3	Utbildning	20
4.4	Ändringshantering	20
4.5	Lokaler och utrustning	20
4.6	Resultat och dokumenthantering	20
4.7	Leverans, överlämning och godkännande	20
4.8	Information och kommunikation	21
4.9	Informationssäkerhet	22
5	UTVÄRDERING	23
5.1	Fungerade bra - att rekommendera:	23
5.2	Fungerade mindre bra - bör förbättras till nästa projekt:	23
5.3	Att tänka på till nästa projekt:	24
5.4	Rekommendation till fortsatt arbete	24
6	REFERENSER	27
6.1	Kontakt för mer information	27

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 3

1 Bakgrund

På initiativ från förbundsmedlemmarna och på uppdrag av förbundets styrelse har ett projekt om Sydarkiveras utveckling genomförts. Resultatet syftar till att ge förbundsstyrelsen och förbundsmedlemmarna beslutsunderlag för fortsatt utveckling av förbundets bastjänster.

Sydarkiveras förbundsstyrelse beslutade den 2 juni 2017, § 17, att ge förvaltningen i uppdrag att driva projektet Sydarkiveras utveckling. Projektdirektivet upprättades den 20 juni 2017 och signerades av förbundsstyrelsens ordförande och projektansvarig.

Projektet föranleddes av att förbundet hade anslutit ett flertal nya medlemskommuner och att förbundsmedlem hade beslutat att utträda ur förbundet. Frågor om förbundets utveckling och avgränsning av tjänster hade inkommit från förbundsmedlemmars förtroendevalda och tjänstemän. Det rörde sig både formella frågor från fullmäktige hos medlemmar och frågor direkt till Sydarkiveras förtroendevalda och tjänstemän.

Handlingsprogram för förbundets verksamhet 2017–2022 antogs av Sydarkiveras förbundsfullmäktige §19, 2016-11-04. Programmet beskriver en planerad utvecklingstrappa i tvåårsetapper med fokus förbättrad tillgänglighet steg 3 (2018–2019) och förbättrad verksamhetsnytta steg 4 (2020–2022). Tillsynsplan beslutades av Sydarkiveras förbundsstyrelse § 46, 2015-12-04 och innehåller bland annat prioritering av verksamhetsområden för informationskartläggning, mallar, utbildning och tillsyn.

Bestämmelser om styrning, insyn och samråd med mera finns Sydarkiveras förbundsordning 11 § första punkten: "Innan beslut fattas om avtal av väsentlig betydelse eller i andra frågor av större vikt eller väsentlig betydelse för förbundet ska samråd ske mellan förbundet och samtliga medlemskommuner." Koncept för Sydarkiveras organisation och verksamhet arbetades fram i ett samverkansprojekt i Blekinge och Kronoberg 2013–2014.

1.1 Allmänt

Denna slutrapport beskriver projektet *Sydarkiveras utveckling och förbundets gemensamma målbild* och de erfarenheter som projektet och projektmedlemmarna vill förmedla till kommande projekt. Projektet hade till sin uppgift att ta fram beslutsunderlag för Sydarkiveras fortsatta utveckling och underlag för uppnå förbättrad samstämmighet när det gäller förbundets uppdrag och tjänster.

1.2 Ansvar

Uppdragsgivare var Sydarkiveras förbundsstyrelse och förbundsstyrelsens ordförande Per Ribacke. Uppdragstagare var Mats Porsklev, förbundschef, Sydarkivera.

1.3 Projektperiod

Maj 2017 – December 2018 (förlängd period på grund av remiss till förbundsmedlemmarna och beslut i fullmäktige november 2018)

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 4

2 Måluppfyllelse

2.1 Projektidé och mål

Projektet syftade till att uppnå en samsyn inom förbundet när det gäller Sydarkiveras utveckling och omfattning/avgränsning av bastjänster och anslutande tjänster.

Projektet genomfördes som en del i nyttorealiseringsprocessen. Uppföljning av nyttorealiseringsplan har skett 2015–2017. Det var dags för ett omtag med att identifiera och specificera nyttor med en gemensam arkivorganisation utifrån:

- Förbundets utökning av medlemmar och anslutande tjänster.
- Påverkan genom händelser i omvärlden och juridiska frågor som uppkommit efter förbundets start.
- Erfarenheter från genomförd uppföljning av realiserade nyttor.

Effektmål var att uppnå samstämmighet mellan medlemmarna om vad Sydarkivera syftar till och hur vi tillsammans ska nå dit. Idén var att genom en tydlig verksamhetsbeskrivning möjliggöra en förbättrad verksamhetsplanering och uppföljning.

Projektet har bidragit till en förbättrad samstämmighet mellan Sydarkivera och förbundsmedlemmarna. Effekten har blivit att samtliga förbundsmedlemmar fattat inriktningsbeslut om hel eller delad arkivmyndighet. En del förbundsmedlemmar har valt att fullt ut anlita Sydarkivera som gemensam arkivorganisation och gemensam arkivmyndighet. En del har valt att fortsätta med ett delat ansvar. Därutöver har ytterligare en förbundsmedlem valt att lämna förbundet, och själv behålla helt arkivmyndighetsansvar.

Målet med projektet var en verksamhetsbeskrivning som tydligt visar verksamhetens omfattning och huvudsakliga inriktning. Det vill säga ett "business case" enligt nyttorealiseringsmetodiken, motsvarande det dokument som arbetades fram 2014 och som var beslutsunderlag för att bilda förbundet. I dokumentet beskrivs genomförda analyser samt förändringar och utvecklingsinsatser som behövs för att realisera identifierade och specificerade nyttor. Dokumentet ger beslutsunderlag för förbundets fortsatta inriktning och utveckling. Dokumentet skulle konkretisera en gemensam målbild och en färdväg för att nå dit.

Aktiviteter skulle genomföras för att:

- Identifiera och specificera nyttor med utgångspunkt från både bastjänsterna och förbundsmedlemmarnas behov av anslutande tjänster, både på kort och på lång sikt.
- Analysera intressenter
- Analysera komplexitet och risker
- Analysera beroenden
- Analysera konsekvenser av olika handlingsalternativ
- Analysera finansiering

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 5

Målen för projektet har uppfyllts genom att de aktiviteter som beskrivits i projektplanen har genomförts. Genomförda analyser redovisas i dokumentet *Handlingsprogram 2019–2022, kommunalförbundet Sydarkivera - underlag för verksamhetsutveckling avseende bastjänster* (dnr SARK 2017.55).

Den största förändringen i förhållande till projektplanen är att projektet har förlängts i kalendertid. Anledningen till det var att förbundsmedlemmarna behövde tid för att lämna svar på remiss. Beslutet fattades av projektets styrgrupp 2017-12-08. Resultat från projektet och inkomna synpunkter redovisades för Sydarkiveras förbundsstyrelse 2018-03-02. Förbundsstyrelsen beslutade att ta upp ärendet för beslut vid kommande styrelsemöte inför förbundsfullmäktige i november 2018 (§ 10, sammanträdesprotokoll förbundsstyrelsen 2018-03-02).

En förändring har varit att projektet avgränsats till att sammanställa beslutsunderlag för Sydarkiveras bastjänster: tillsyn, råd och stöd, digitala arkivleveranser och digitalt slutarkiv. De anslutande tjänsterna *Dataskydd* (dnr SARK.2017.85) och *Analoga arkiv* (dnr SARK.2017.88) har bedrivits i separata projekt finansierade som anslutande tjänst. Resultat från de inledande arbetsdagarna har överlämnats till dessa projekt. Förändring är också att Sydarkiveras förbundschef beslutat att föreslå styrelsen att projektresultatet antas som nytt handlingsprogram för förbundet.

Dialog har fortlöpande förts med projektansvarig, styrgrupp och arbetsgrupp när det gäller projektets genomförande.

2.2 Ekonomi

Projektet finansierades genom att de förbundsmedlemmar som önskade delta i projektet bidrog med sin kompetens och tid för att deltagande bemanna projektorganisation och arbetsgrupper. Även om projektet sträckt ut sig i kalendertid så har det inte inneburit väsentligen mer tidsåtgång än beräknat.

Tid har inte redovisats i projektet, uppskattad tidsåtgång redovisas nedan:

- Deltagare i styrgrupp har i deltagit vid styrgruppsmöten, enstaka arbetsdagar samt lagt ner tid för genomläsning och synpunkter. Den faktiska tiden motsvarar den lägre uppskattade tiden i projektplanen, cirka 50 timmar sammanlagt.
- Expertgruppen har deltagit i förväntad utsträckning, och den faktiska tiden ligger någonstans i mitten av det uppskattade spannet, cirka 100 timmar sammanlagt.
- Arbetsgruppen har deltagit i hög utsträckning och den faktiska tiden är någonstans i den övre delen av spannet, motsvarande omkring 300 timmar sammanlagt.
- Den omfattande remissen och analys av inkomna svar har inneburit en del extra tid för projektledaren, uppskattningsvis ytterligare 2–3 arbetsdagar (uppskattad tid för projektadministration, analyser och sammanställning av resultat var 200 timmar).

Projektet har haft mindre omkostnader för att genomföra gemensamma arbetsdagar (tryckning av material, fika och lunch). Arbetsdagarna har genomförts i Sydarkiveras lokaler. Jörgen Nord har deltagit som konsult på Sydarkiveras bekostnad, motsvarande ungefär en arbetsdag. Inga andra kostnader har tillkommit

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 6

3 Genomförande

3.1 Förberedelser och planering

Förberedelser och planering för projektet skedde i maj-juni 2017. Förslag till projektdirektiv förbereddes inför sammanträde med Sydarkiveras förbundsstyrelse den 2 juni 2017. Kontaktpersoner hos förbundsmedlemmarna erbjöds möjlighet att lämna synpunkter på projektdirektivet innan det presenterades för förbundsstyrelsen.

3.2 Projektarbetsplats på webben

En projektarbetsplats skapades i juni 2017 på det externa nätverket Sydarkivera på Yammer. Underlag till projektet i form av förbundsordning, handlingsprogram, nyttorealiseringsplan, utvärdering från genomförda uppföljningar, verksamhetsbeskrivning från 2014, tillsynsplan, budget och ekonomisk plan, dokumentation av anslutningsprocess, planer och rapporter från genomförda och planerade anslutningar, utredningar från andra projekt och initiativ inom verksamhetsområdet med mera delades med gruppen under uppstarten.

3.3 Information inför uppstart

Information om projektet skickades den 20 juni 2017 via e-post till utsedda kontaktpersoner hos Sydarkiveras förbundsmedlemmar. Informationen skickades både till dåvarande medlemmar och till kommuner som avsåg att ansluta till förbundet 2018. Projektdirektivet bifogades och kontaktpersonerna ombads att föreslå deltagare till projektorganisationen. I brevet fanns information om olika möjligheter att följa och delta i projektet. Samma dag skickades ett meddelande till arkivkontakter hos förbundsmedlemmarna med förfrågan om intresse av att delta i projektet eller följa projektet via webben.

Ett första utkast till projektplan delades på Yammer den 20 juni. Den 14 augusti 2017 delades förslag till projektplan med styrgrupp, arbetsgrupp och referensgrupp för eventuella synpunkter före den 24 september. Den 17 augusti skickades en sammanställning av deltagare i projektet, en preliminär kalender över mötestider och utkast till projektplan till kontaktpersonerna. Den 9 oktober 2017 genomfördes det första styrgruppsmötet. Projektplanen godkändes med förändringar de förändringar som dokumenteras i anteckningar daterade 10 oktober.

3.4 Gemensamma arbetsdagar

Underlag till analyserna i projektet producerades under gemensamma arbetsdagar som genomfördes på plats hos Sydarkivera i Alvesta. Arbetsdagarna genomfördes under perioden oktober-december 2018. Därutöver genomfördes ett antal kortare webbmöten med arbetsgruppen. Arbetsgruppen har deltagit i arbetet med att förbereda gemensamma arbetsdagar. Inför varje arbetsdag delades underlag via Yammer. Inbjudningar skickades ut som kalenderinbjudningar via e-post. Under arbetsdagarna arbetade deltagarna tillsammans med olika analyser. Projektledaren dokumenterade och sammanställde analyser tillsammans med arbetsgruppen. Styrgrupp, expertgrupp och referensgrupp har haft möjlighet att delta vid arbetsdagar samt lämna synpunkter via Yammer eller e-post.

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 7

Den identifierade risken att deltagare inte skulle kunna avsätta den tid som behövdes för inläsning och att delta i aktiviteter har delvis blivit verklighet. Under planeringen var det betydligt fler som aviserade intresse av att delta vid arbetsdagarna jämfört med hur deltagandet blev i realiteten. Det var i huvudsak arbetsgruppen som slutligen deltog vid arbetsdagarna. Vid varje arbetsdag var deltog dock någon representant från referensgrupp, expertgrupp eller styrgrupp. Det sviktande deltagandet har därför inte påverkat projektresultatet nämnvärt. Arbetsdagarna kunde anpassas efter hand, för att få fram så mycket underlag som möjligt. Det påverkade dock projektet så till vida att tidsplaneringen hade kunnat vara mer realistiskt. Nu blev det kort om tid för både förberedelser och redovisning. Det blev mycket intensiva månader för arbetsgruppen.

3.4.1 Arbetsdag 1 Bastjänster och anslutande tjänster, den 13 oktober 2017:

Målet med dagen var att producera utkast till lista med Sydarkiveras bastjänster och anslutande tjänster. Ett första utkast till lista med tjänster delades inför arbetsdagen tillsammans med Sydarkiveras handlingsprogram, tillsynsplan och verksamhetsplan för 2017. Arbetsgruppen hade förberett arbetsdagen och listan med tjänster. Under arbetsdagen gick deltagarna igenom utkastet och diskuterade i grupper. Deltagarna hann gå igenom de allra flesta beskrivningarna. Det var mycket diskussion om avgränsning och formuleringarna för få listan så tydlig som möjligt. Efter arbetsdagen fanns möjlighet att kommentera texterna och ge förslag till ändringar. Flera av deltagarna i arbetsgruppen bidrog med förslag till förtydliganden.

3.4.2 Arbetsdag 2 Nyttor och intressenter, den 20 oktober:

Målet med dagen var att identifiera och specificera nyttor samt att identifiera intressenter med utgångspunkt från listan med tjänster. Syftet var att kunna skapa en ny version av effektkedjan som översiktligt illustrerar samband mellan möjliggörare, förändringar, utvecklingsinsatser, nyttor och effektmål. Valet att utgå från listan med tjänster berodde på att omfattning/ avgränsning av bastjänster och anslutande tjänster var en viktig del i projektet. Arbetet kunde ha genomförts mer förutsättningslöst, men bedömningen var att metoden skulle ge det mest användbara resultatet för att uppnå en samsyn kring Sydarkiveras uppdrag.

Deltagarna rekommenderades att titta igenom listan med tjänster som förberedelse för arbetsdagen och om möjligt också titta på tidigare verksamhetsbeskrivning, nyttorealiseringsplan och utvärderingar av nyttorealiseringsplan. Förberedelserna var inte obligatoriska, utan arbetsdagen gick att genomföra utan förberedelser.

Arbetsdagen genomfördes utan gruppindelning, då det inte var så många som deltog. Arbetet delades in på så sätt att vi fokuserade på ett verksamhetsområde i taget: råd och stöd, digitala arkivleveranser, digitalt arkivsystem och så vidare. Deltagarna hann med bastjänsterna (råd och stöd, digitala arkivleveranser och digitalt slutarkiv) samt de anslutande tjänsterna analoga arkiv och dataskydd. Varje pass inleddes med att var och en läste igenom listan och noterade nyttor med att bedriva den definierade verksamheten gemensamt inom ramen för Sydarkivera. Därefter var det en gemensam genomgång med diskussion. Identifierade nyttor dokumenterades på skrivtavla.

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 8

Resultatet fotograferades som underlag för definition och analys av nyttor. Arbetsättet utgick från den arbetsdag om nyttorealiserings som genomfördes 2014 inför Sydarkiveras bildande. Skillnaden var att prioritering och beskrivning gjordes i efterhand. Det var så pass få deltagare att det inte var möjligt att genomföra arbetet i olika grupper som var tänkt från början, vilket innebar att det inte var möjligt att hinna med alla moment. Resultatet stämades av med arbetsgruppen i efterhand via Skype. Det slutgiltiga resultatet påverkades därför inte i någon större utsträckning.

Ett utkast till effektkedja producerades efter arbetsdagen. Utkastet diskuterades i både arbetsgrupp och styrgrupp. Deltagare i arbetsgruppen var nöjda med hur resultatet av arbetsdagen beskrevs i effektkedjan. Det är inte alla deltagare i projektet som tyckt att effektkedjan är tydlig och lätt att förstå. Den har dock varit till hjälp i det praktiska arbetet med att sammanställa beslutsunderlaget.

3.4.3 Arbetsdag 3 Risker och komplexitet, den 6 november:

Målet med dagen var att genomföra riskanalys och analys av komplexitet. Anders Danielsson, informationssäkerhetsspecialist på Sydarkivera, deltog i arbetet med att förbereda och genomföra arbetsdagen. Deltagarna rekommenderades att läsa igenom listorna med tjänster. Arbetsdagen inleddes med en kortare utbildning om riskanalys och utvärderingsmodellen. Boverkets riskvärderingsmodell användes som utgångspunkt.

Arbetsdagen avgränsades till att endast omfatta Sydarkiveras bastjänster. Värdering av risker gjordes utifrån hur sannolikt det är att risken inträffar och vilken konsekvens det får om en risk inträffar. Riskvärdet räknades ut i en matris.

Arbetet gick till så att deltagarna först gick igenom listorna och noterade risker. Därefter gick vi igenom riskerna i hela gruppen. Risker dokumenterades på skrivtavla och värderingen genomfördes gemensamt. Projektledaren sammanställde samtliga identifierade risker i en bilaga och sammanfattade riskanalysen med allvarliga risker som behöver uppmärksammas av ledningen, risker som behöver hanteras av Sydarkivera och risker som till stora delar har förebyggts.

Komplexitetsanalysen hann vi inte genomföra under arbetsdagen. Analysen genomfördes vid ett annat tillfälle av Sydarkiveras förvaltning. Deltagare i projektet har haft möjlighet att lämna synpunkter på komplexitetsanalysen.

3.4.4 Arbetsdag 4 Beroenden och konsekvenser, den 20 november:

Den fjärde arbetsdagen var inriktad på diskussion om konsekvenser av olika handlingsalternativ och de juridiska frågor som uppkommit om gemensam arkivmyndighet.

En vecka i förväg delades följande dokumentation på Yammer:

- Sydarkivera – problem med reglemente/upplägg, skrivelse från Karlskrona kommun daterad 2017-02-06.

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 9

- Utredning två avseende Sydarkivera, skrivelse från Karlskrona kommun daterad 2017-03-24.
- Svar till Karlskrona från Sydarkivera, daterat 2017-04-27
- Frågor från Kommunfullmäktige i Älmhult § 163, protokoll från sammanträde den 28 november 2016.
- Frågor från Kommunstyrelsen i Ljungby, § 183, protokoll från sammanträde 2016-11-15.
- Förslag till svar på frågor från Älmhult från Sydarkiveras förbundschef till Älmhults kommun, daterat 2017-02-21.
- Svar på frågor från Älmhults kommunfullmäktige, § 11, Sydarkiveras förbundsstyrelse 2017-03-03.
- Ljungby kommun hade ställt samma frågor som Älmhult och fick ta del av samma svar.
- *eArkiv Kalmar län, Komplettering till slutrapport*, Version 1.4, Regionförbundet i Kalmar län, Kalmar 2015-10-16
- PM från Sveriges kommuner och landsting angående Samverkan genom kommunalförbund vad gäller e-arkiv daterad 2015-12-22
- Skrivelse daterad 2016-01-12 från Kalmar kommun till Regionförbundet i Kalmar län angående PM från SKL.
- *Vem bestämmer om arkiv i kommunen? Råd om styrning av den kommunala arkivverksamheten*, Sveriges Kommuner och Landsting, 2015
- Vanliga frågor och svar (FAQ) på Sydarkiveras webbplats.
- Blogginlägg: Arkivmyndighet – vad gäller?
<https://sydarkivera.se/2016/10/14/arkivmyndighet/>

De frågor som ställts från förbundsmedlemmar är det som ledde fram till beslut om att genomföra projektet Sydarkiveras utveckling. För att inte riskera att feltolka frågorna gjordes ingen sammanställning av materialet utan dokumenten delades så som de är. Det var inte ett krav att läsa igenom allt material. Flera av deltagarna på arbetsdagen var sedan tidigare väl insatta i den problematik som diskuterades. Den stora frågan för dagen var möjligheten att dela arkivmyndighetsfunktioner, och om det finns andra alternativ för att bedriv samverkan om e-arkiv.

Presentation med redovisning av bakgrunden förbereddes av Magdalena Nordin, tillsynsarkivarie på Sydarkivera. Utöver detta gick vi igenom listan med tjänster och tittade på konsekvenserna av olika scenarier. Den senare presentationen var inte helt lätt för deltagarna att ta till sig. Diskussionerna under arbetsdagen och sammanställning av frågor och underlag gav tillräckligt med underlag för att sammanställa texterna om arkivmyndighet och förslag till beslut om förbundets fortsatta utveckling. Deltagarna har i förekommande fall bidragit med synpunkter, kompletteringar och rättelser i texterna som delades på Yammer för synpunkter.

Utöver detta resulterade arbetsdagen i ett utkast till frågor att ta upp med den statliga arkivutredning som genomförs 2018–2019. Detta blev den kanske mest givande delen av arbetsdagen.

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 10

3.4.5 Arbetsdag 5 Finansiering och organisering, den 4 december:

Målet med dagen var att gå igenom utkast till verksamhetsbeskrivning och diskutera frågor kring organisering och finansiering. Sydarkiveras förbundschef, tillträdande arkivchef för de analoga arkiven deltog på arbetsdagen tillsammans med Jörgen Nord, ekonom som bland annat har erfarenhet från Kommunalförbundet ITSAM. Jörgen bidrog även med underlag och synpunkter på texter till beslutsunderlaget när det gäller ekonomi och finansiering.

3.4.6 Deltagare vid arbetsdagar

Såväl arbetsgruppen som styrgrupp, expertgrupp och referensgrupp erbjöds möjlighet att delta på arbetsdagarna. Dagarna valdes ut genom att en enkät skickades ut med möjliga dagar. Arbetsdagarna planerades utifrån enkäten, vilket innebär att arbetsdagarna kom ganska tätt i oktober-november. Flera av dem som svarade på enkäten hade i realiteten inte möjlighet att delta när arbetsdagarna skulle genomföras. I huvudsak var det arbetsgruppen som deltog. Vid varje tillfälle var det någon/några från referensgrupp eller expertgrupp som deltog. Deltagare från Sydarkivera deltog på valda dagar och engagerades också i arbetet med att förbereda och genomföra dagarna.

Deltagare arbetsdagar		1	2	3	4	5
Anders Danielsson, Sydarkivera	Expertgrupp	X		X		
Anders Karlsson, Ronneby	Arbetsgrupp	X	X	X		
Anki Heimonen, Sydarkivera	Arbetsgrupp	X		X		
Ann-Helene Jarny, Karlskrona	Arbetsgrupp	X	X	X	X	
Bernhard Neuman, Sydarkivera	Expertgrupp					X
Elin Jonsson, Sydarkivera	Projektledare	X	X	X	X	X
Elisabeth Arebark, Karlskrona	Expertgrupp				X	
Emil Ahlbertz, Vellinge	Arbetsgrupp	X				
Emilia Odhner, Hässleholm	Arbetsgrupp	X	X	X	X	X
Henrik Dahlström, Älmhult	Styrgrupp				X	
Jessica Norlander, Karlskrona	Expertgrupp				X	
Jörgen Nord, Sydarkivera	Expertgrupp					X
Kerstin Belin, Region Skåne	Referensgrupp			X		
Louise Davidsson, Hässleholm	Expertgrupp				X	
Magdalena Nordin, Karlskrona	Expertgrupp				X	
Mariell Rannebjör, Karlskrona	Arbetsgrupp	X	X	X		
Mats Porsklev, Sydarkivera	Styrgrupp					X
Mårten Lindstrand, Sydarkivera	Expertgrupp	X	X	X		
Ria Larsson, Flen	Referensgrupp		X			
Staffan Källström, Gnesta	Referensgrupp				X	
Victor Öhrnberg, Sydarkivera	Expertgrupp	X				

Förhoppning i samband med planering av projektet var ett bredare deltagande vid arbetsdagarna. Utfallet blev ett annat, vilket dock fungerade bra i praktiken. De första tre arbetsdagarna deltog i huvudsak arkivarier, registratorer och deltagare från Sydarkivera med olika kompetenser. Arbetsdag 4 deltog bland annat jurister och kanslichefer, vilket

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 11

var viktigt för att kunna samla kunskap och erfarenheter när det gäller arkivlagen och arkivmyndighetsfunktioner.

3.4.7 Nyttorealiseringsmetodiken

I november 2017 släppte Ekonomistyrningsverket (ESV) nya versioner av mallar för nyttorealiserings. Projektledaren gick igenom "business case" mallen och ändrade rubriksättning med mera för att anpassa beslutsunderlaget efter mallen.

Den 21 november 2017 besökte Tero Päiväranta, professor på Luleå tekniska universitet, Sydarkivera för att få en presentation av verksamheten och för att prata om nyttorealiserings och innovation. Bakgrunden till besöket var ett tidigare samarbete kring arbetet med nyttorealiserings och konceptet för informationskartläggning som Sydarkivera tagit fram tillsammans med sina förbundsmedlemmar.

Arbetsgruppen tittade även på den Excel-mall som ESV tagit fram med bland annat stöd för nyttokalkyler. Avstämning angående Excel-mallen skedde med Jörgen Nord och Tero Päiväranta. Slutsatsen blev att fokusera på att formulera beslutsunderlaget i text och fokusera på de övergripande långsiktiga nyttorna och hur den gemensamma verksamheten ska bedrivas för att realisera identifierade nyttor. Detta för att säkerställa förankring och förståelse för satsningarna. En strukturerad beskrivning av nyttor och nyttorealiserings kommer i ett andra steg efter projektet. Mallen behöver förenklas för att bättre passa Sydarkivera och förbundsmedlemmarnas behov och förutsättningar.

3.5 Remiss

Den 21 december 2017 skickades utkast till beslutsunderlag på remiss till förbundsmedlemmarna tillsammans med en kortversions. Sista dag för att lämna svar och synpunkter var den 15 februari. Detta för att det skulle vara möjligt att göra en sammanställning av svar inför förbundsstyrelsens sammanträde den 2 mars.

Det tog lite mer tid planerat att förbereda underlaget eftersom arbetsgruppen ville att dokumentet skulle bli så komplett som möjligt för att underlätta för alla som skulle läsa det. Dokumentet beslutsunderlag ("Business case") skickades både som Pdf och Word. En kortversion hade producerats och bifogades som både bildspel och Pdf. I det första utskicket kom en ofullständig Pdf med av misstag. Det innebar att remissen skickades i två e-postmeddelanden. Detta kan ha bidragit till att inte allt underlag kom ut ordentligt till de som skulle svara på remissen. Frågor och synpunkter som kommit in tyder på att inte alla fick del av kortversionen och/eller hela dokumentet med beslutsunderlag (handlingsprogrammet).

Projektets styrgrupp hade bestämt formerna för remissen vid möte 2017-12-11. Flera förbundsmedlemmar begärde förlängd svarstid. En sammanfattning av då inkomna svar redovisades för förbundsstyrelsen 2 mars. Synpunkter inhämtades även från förbundsmedlemmarnas centrala arkivfunktioner och från projektets referens- och expertgrupper. På grund av att flera svar kommit in sent så hade förvaltningen inte möjlighet att skicka ut en färdigställd version av beslutsunderlaget till styrelsen i mars.

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 12

SAMMANSTÄLLNING AV INKOMNA SVAR		
Förbundsmedlem	Svar har lämnats från	Inkom datum
<i>Alvesta</i>	Kansli	2018-02-15
<i>Borgholm</i>	Kansli	2018-01-02
<i>Bromölla</i>	Arkiv	2018-02-15
<i>Eslöv</i>	Kommunstyrelse	2018-02-16
<i>Hässleholm</i>	Kansli och arkiv	2018-02-27
<i>Höör</i>	Kommunarkiv	2018-03-01
<i>Karlshamn</i>	Kommunstyrelse	2018-02-09
<i>Karlskrona</i>	Kommunstyrelse	2018-03-08
<i>Lessebo</i>	Kommunstyrelse	2018-02-12
<i>Ljungby</i>	Kommunstyrelse	2018-02-19
<i>Markaryd</i>	Kommunstyrelse	2018-02-21
<i>Mörbylånga</i>	Kansli	2018-02-16
<i>Nybro</i>	Kansli och kommunstyrelse	2018-03-09
<i>Olofström</i>	Kommunstyrelse	2018-02-13
<i>Vadstena</i>	Kommunstyrelse	2018-02-07
<i>Vimmerby</i>	Kansli	2018-02-15
<i>Region Blekinge</i>	Regionstyrelse	2018-02-16

Osby, Oskarshamn, Ronneby, Tingsryd, Älmhult och Östra Göinge lämnade inte svar avseende remissen.

Av de förbundsmedlemmar som valt att ta upp remissen för beslut i kommunstyrelse/regionstyrelse har de flesta tillstyrkt remissen utan reservationer.

I några beslut lyfts särskilt fram att en expansion av verksamheten inte får ske på bekostnad av service till nuvarande förbundsmedlemmar samt att Sydarkivera i första hand ska fokusera på e-arkiv och därefter i andra hand på analoga arkiv. I den senare frågan finns det dock förbundsmedlemmar som uttrycker motsatt ståndpunkt. Projektledningens uppfattning är att förslaget som presenteras tar höjd för dessa invändningar. Det vill säga att de förbundsmedlemmar som önskar fokusera i första hand på e-arkiv har den möjligheten. Genom en tydlig paketering av tjänster så finns förutsättningar för att planera och resursfördela för att upprätthålla en god service till förbundsmedlemmarna, även om nya medlemmar ansluter och det tillkommer anslutande tjänster.

I flera av svaren framhålls att förbundsmedlemmarna delar projektets uppfattning att det enda riktiga är att låta medlemskommunerna själv ta ställning i frågan om hel eller delad arkivmyndighet. En del förordar uttalat delad arkivmyndighet och andra har tagit ställning för att överlämna hela arkivmyndighetsfunktionen till Sydarkivera.

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 13

Ljungby kommun uttrycker positivt intresse för att kunna utgöra arkivcenter. Denna fråga hanteras separat i projektet som samordning och samlokalisering av analoga arkiv.

Övriga synpunkter och kommentarer i yttrandena redovisas i analysen nedan. Samtliga remissvar finns åtkomliga för förbundsmedlemmarna via nätverket på Yammer. De finns också diarieförda i ärendet och kan begäras ut på sedvanligt vis via Sydarkiveras registrator. Sammanfattningsvis kan konstateras att de kommentarer och synpunkter som lämnats är i flera fall motstridiga. Därigenom finns det i dagsläget inte underlag för att ändra de övergripande förslagen till inriktning för verksamhetsutveckling och de beslutspunkter som föreslogs i remissutskicket. Förtydliganden och kompletteringar utifrån konkreta förslag och önskemål har arbetats in i handlingsprogrammet, men ändrar inte inriktning och omfattning i grunden.

3.5.1 Resultatet utformning

När det gäller materialets utformning så varierar åsikterna kraftigt. I flera svar finns positiva kommentarer som att pedagogisk och stilistisk utformning; underlaget är väl genomarbetat; gediget arbete och liknade. I andra svar finns negativa synpunkter som att materialet är otydligt och mångordigt och att det är många sidor men svårt att utläsa vad som egentligen är förslaget.

Handlingsprogrammet har med anledning av detta setts över när det gäller inledande och förklarande texter för att undvika missförstånd. Det är inte bra om materialets utformning försvårar för förbundsmedlemmarna att ta till sig resultatet. Såväl handlingsprogrammet och kortversionen samt en sammanfattning bör publiceras på ett överskådligt sätt för att underlätta för förbundsmedlemmarna att ta till sig resultatet. Den skriftliga dokumentationen bör kompletteras med muntlig information i samband med till exempel planerade nätverksträffar.

Svaren tyder sammantaget på att materialet förtydligar vad som ingår i Sydarkiveras bastjänster och att detta överensstämmer med förbundsmedlemmarnas behov, men att det finns förbättringspotential när det gäller presentation av materialet. Att kortversionen gick ut i ett separat mejl och att förslag till beslut fanns inbakat det stora dokumentet med beslutsunderlag kan ha försvårat för förbundsmedlemmarna.

3.5.2 Inriktning och förväntningar

Flertalet av förbundsmedlemmarna ser Sydarkivera som en viktig gemensam plattform och är nöjda med verksamhetens inriktning. Det uttrycks bland annat i svaren med att förväntningarna matchas av det Sydarkivera levererat och att materialet presenterar flera utvecklingslinjer som vore till gagn för förbundsmedlemmarna. Det finns en uppmaning att fortsätta på den inslagna vägen och utöka utbudet till förbundsmedlemmarna i närbesläktade frågor. En gemensam arkivorganisation ses som ett strategiskt viktigt steg för att så småningom åstadkomma helt digitala ärendeflöden. I svaren lyfts också fram synergivinster och möjligheterna med ett gemensamt inspel till arkivutredningen med Sydarkivera som drivande aktör. Samverkan ses som en viktig förutsättningarna för att lyckas med att säkerställa den egna informationens äkthet och sökbarhet också i en helt digital förvaltning.

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 14

I några svar poängteras att det inte är en prioriterad uppgift att växa sett till antalet förbundsmedlemmar och anslutande tjänster, utan att prioritet ska vara att leverera till förbundets nuvarande medlemmar. I andra svar poängteras att samverkan inom Sydarkivera blir starkare när fler intressenter ansluter. Samt att en pågående dialog gällande utvecklingen framåt ökar förutsättningarna att lyckas med att säkerställa den egna informationens äkthet och sökbarhet också i en helt digital förvaltning

Ordet e-arkiv väcker många olika associationer och förväntningar. Sydarkivera stödjer förbundsmedlemmarna när det gäller långsiktigt hållbar förvaltning av e-arkiv som förvaras hos myndighet (nämnd/bolag), men tillhandahåller inte systemstöd eller e-tjänster för att tillgängliggöra aktuell information (verksamhetsnära arkiv, mellanarkiv, e-diarium på webben mm). Uppdraget är avgränsat till tjänster och system för information som överlämnas till Sydarkivera som gemensam arkivmyndighet. Uppdraget är begränsat till råd och stöd när det gäller myndigheternas egna e-arkiv. Intensifierade insatser för information och utbildning i samband med nätverksträffar för intressenter behöver komplettera det skriftliga materialet.

Svaren är eniga i att det finns behov av Sydarkiveras tjänster på det digitala området, eftersom arkiveringen blir en i förhållandevis hög grad teknisk fråga. Förbundsmedlemmarna ser att ökade krav på informationsförvaltningen innebär en större efterfrågan på rådgivning och möjligheter till diskussion. I takt med den digitala utvecklingen ses det som en trygghet för kommunen att kunna konsultera och anlita Sydarkivera i de fall där specialistkompetensen krävs. I ett av svaren sägs att för en mindre kommun är tillgången till Sydarkiveras tjänster gällande arkivkompetens och bevarande av stor vikt.

Önskemål om inriktning och förväntningar på Sydarkiveras verksamhet varierar alltså. Det beror troligtvis dels på kommunens "digitala mognad" och förutsättningar när det gäller organisationens storlek och ekonomi, men bilden är inte helt entydig i dagsläget. Det är därför viktigt att fortsätta med utvärdering av realiserade nyttor och planera för en förnyad översyn av förbundets utveckling och inriktning inom 3–4 år.

3.5.3 Ekonomi och finansiering

I svaren framhålls att det är viktigt att verksamhetens utveckling hanteras inom de nuvarande ekonomiska ramarna och finansiella mål. De förslag som presenteras innebär inte att medlemsavgiften höjs. Sydarkiveras förbundsfullmäktige beslutar om eventuell återbetalning till kommunerna, som kan bli aktuellt om överskottet växer. För en verksamhet som syftar till att säkerställa långsiktigt bevarande av information, är det viktigt med en väl fungerande ekonomisk analys och framförhållning, vilket lyfts fram i ett av svaren. Bland svaren finns också önskemål om att se över inträdesavgift för nya medlemmar och hitta en lämplig nivå så att utvecklingskostnader fördelas rimligt.

3.5.4 Planering/uppföljning med status för respektive förbundsmedlem

Framförallt i svaren från kansli- och arkivfunktionerna återkommer att det är otydligt vad det är som gäller för planering i den egna kommunen. Detta har också tagits upp i riskanalysen i projektet. Projektets uppgift har inte varit att klargöra statusen i enskilda

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 15

kommuner, men det är synpunkter som behöver beaktas i kommande arbete med verksamhetsplanering och uppföljning. Detta har lyfts fram i handlingsprogrammet när det gäller samarbetet inom förbundet och arbetet med information och förankring. Ett av svaren poängterar särskilt att detta är viktigt för att förbundsmedlemmarna ska kunna redovisa vad som sker i den egna kommunen så att kommunstyrelsen kan fullgöra sin uppsiktsplikt över de uppgifter som överlämnas till kommunalförbund.

3.5.5 Nyttorealiseringsperioder

I svaren finns det både en förståelse för att det kan ta lång tid till att realisera identifierade nyttor, men det finns också önskemål om att realisera vissa nyttor på kortare sikt än vad som föreslås i beslutsunderlaget.

I flera av svaren lyfts fram att det är ett långsiktigt och tålamodskrävande arbete för att få förbundsmedlemmarnas arkivfunktioner att lyftas framåt. Den förlängda nyttorealiseringsperioden för att kvalitetssäkra sin informationshantering ses som viktigt för att alla ska kunna hinna med. I svaren nämns att kommunerna arbetar för att få sin egna interna arkivorganisation på plats, och har begränsade möjligheter att delta i arbetet med digitalisering av informationsförvaltningen. Bland svaren sägs också att det är positivt att kraven på den enskilda medlemmen lyfts fram, då det är förutsättning att arbeta vidare med en egen arkivorganisation.

I andra svar poängteras att det är viktigt att det inte tar för lång tid att realisera de stora nyttorna, såsom digitalt flöde, leveranser/avställning av system och tillgänglighet. Annars riskerar medlemmar lämna förbundet och leta efter andra alternativ för e-arkiv. Vad som är för lång tid preciseras inte. I beslutsunderlaget har gjorts förtydliganden av att Sydarkivera förvaltar information som är inaktuell för verksamheten och som överlämnas till Sydarkivera som arkivmyndighet/slutarkiv. Särskilt när det gäller synpunkten att det inte är tillräckligt fokus på utlämnande av information, tillgänglighet och sökbarhet.

Förväntningarna och uppfattning om vad som är realistiska perspektiv för att åstadkomma förändringar varierar. Det är för tidigt att föreslå förändrad inriktning och uppdelning av uppgifter, då den första uppföljningen av realiserade nyttor när det gäller digitala arkivleveranser och helt digitalt flöde genomfördes 2017. Uppföljning kommande år kommer att ge ett tydligare underlag för om den inslagna vägen ger önskvärt resultat eller ej.

3.5.6 Regional samordning

När det gäller regional samordning varierar svaren från starkt positivt till att det finns reservationer. Bland de positiva svaren lyfts fram att det blir lättare att engagera medarbetare när det finns aktiviteter i närområdet och en regionalt förankrad kontaktperson att vända sig till. De reservationer som finns är efterfrågan efter samarbete med liknande kommuner. I svaren påtalas önskemål om att även i fortsättningen ha direkt kontakt med specialister i Alvesta. Med anledning av detta förtydligas i beslutsunderlaget att det ena inte utesluter det andra. Det finns olika behov hos förbundsmedlemmarna, beroende bland annat på hur bemanningen på arkivfunktionen

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 16

ser ut, och hur långt medlemmarna har kommit i sin digitalisering av handläggning och informationshantering.

3.5.7 Utbildningsutbudet

Synpunkterna går isär när det gäller utbildningsverksamheten. I en del svar lyfts den omfattande utbildningsverksamheten fram som en viktig del av samverkan. I andra svar så finns önskemål om att utbildningsverksamheten prioriteras ner. Troligen avspeglar detta att behovet ser olika ut. Förbundsmedlemmar kan redan ha utbildningar för sina anställda. Möjligheterna att prioritera deltagande beror på förutsättningar som geografiska avstånd och kommunens ekonomiska/personella förutsättningar.

Det kan finnas anledning att se över avgränsningarna när det gäller bastjänst/anslutande tjänst inom utbildningsområdet. Detta kräver en förändring i förbundsordningen och bör vara en diskussionspunkt nästa gång förbundsordningen diskuteras.

3.5.8 Juridik

Flera svar poängterar att det är viktigt att frågan om hel eller delad arkivmyndighet kan lösas. I samband med arbetsdag 4 diskuterades förslag att anlita juridisk expert för att närmare utreda de olika eventuella juridiska komplikationerna som diskuteras i utredningen. Förutsättningarna är nu att de flesta förbundsmedlemmar har tagit ställning i frågan om hel eller delad arkivmyndighet. Arkivutredningen pågår och av de inkomna svaren framgår att förbundsmedlemmar ställer sig positiva till att Sydarkivera blir en drivande aktör i frågan gentemot kommande nationell arkivutredning. Därutöver har förbundet rekryterat förbundsjurist (och dataskyddsombud inom ramen för anslutande tjänst).

3.5.9 Information/kommunikation

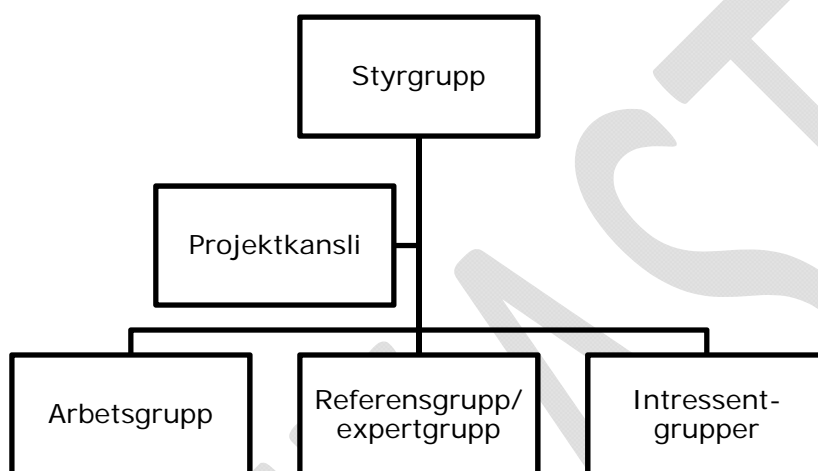
Viktiga synpunkter som kommit in när det gäller information och kommunikation. Detta har inneburit att handlingsprogrammet har kompletterats. Informationsflödet från Sydarkivera upplevs som svårt att överskåda och att tyda. Lättlästa versioner efterfrågas och utbildning i de verktyg som används för information och kommunikation. Samtidigt efterfrågas fler möten på distans. En mer strukturerad publicering av dokument är en annan synpunkt som lett till förtydliganden och komplettering i beslutsunderlaget.

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 17

4 Erfarenheter

4.1 Projektorganisation

Projektorganisationen har bemannats enligt förslag från Sydarkiveras kontaktpersoner och arkivkontakter. Förfrågningar gick ut både via mejl och i intressentgrupperna på Yammer. Kontakter har särskilt tagits med jurister och kanslichefer som ställt frågor om Sydarkiveras organisering och verksamhetsinriktning. Förfrågan om deltagande i referens- och expertgrupper har ställts till kommuner som haft frågor om att ansluta till förbundet, organisationer som deltagit på studiebesök samt andra personer som på olika sätt haft ett intresse för förbättrad inblick i Sydarkiveras verksamhet.

4.1.1 Projektkansli

Projektansvarig var *Mats Porsklev*, förbundschef Sydarkivera. Projektansvarig har sett till att styrgruppen blev bemannat och tillsatte resurser för att hantera projektledning och projektadministration. Projektansvarig för sammankallande i styrgruppen.

Projektledare var *Elin Jonsson*, bevarandestrateg, Sydarkivera. Projektledaren har planerat, samordnat, kommunicerat och lett projektet. Projektledaren har bemannat arbetsgrupper, dokumenterat projektet och administrerat projektarbetsplats på nätet.

Under 2018 har Sydarkivera bytt administratör, men det har inte påverkat projektet då alla arbetsmöten genomförts och det inte har varit aktuellt med avtal med externa parter och fakturering.

4.1.2 Styrgrupp

- *Mats Porsklev*, sammankallande
- *Eva Palmér*, kanslichef, Tingsryds kommun
- *Henrik Dahlström*, kanslichef, Älmhults kommun
- *Ingrid Ljungqvist*, administrativ chef, Region Blekinge
- *Gunilla Dencker Skog*, kanslichef, Höör

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 18

Styrgruppen ansvarade för att styra och följa upp projektet och ta del av dokumentation som levererades under projektets gång. Styrgruppen hade befogenheter att godkänna projektplan och rapporter, besluta om projektadministrativa frågor av vikt samt hantera de problem som kunde uppstå under projektet. Uppskattad tid för deltagande i styrgruppen var omkring 10 timmar för deltagande på möten via webb och genomläsning av beslutsunderlag.

Oförutsedda ledigheter ledde till att inte alla deltagare i styrgruppen kunde delta i den omfattning som planerades. Ersättare utsågs inte då möten behöver bokas med lång framförhållning.

4.1.3 Arbetsgrupp

- *Anders Karlsson*, kommunarkivarie, Ronneby kommun
- *Anki Heimonen*, utbildare, Sydarkivera
- *Ann-Helene Jarny*, kommunarkivarie, Karlskrona kommun
- *Emil Ahlbertz*, kommunarkivarie, Vellinge kommun
- *Emilia Bergvall Odhner*, kommunarkivarie, Hässleholms kommun
- *Mariell Rannebjer*, Systemförvaltare, Karlskrona kommun

Deltagare i arbetsgruppen har deltagit i arbetet med planering och analys. Arbetsgruppen har också i hög utsträckning deltagit vid de gemensamma arbetsdagarna. De har också hjälpt till med dokumentation och analyser samt läst igenom relevant material och utkast. Arbetsgruppen har fortlöpande lämnat synpunkter och förslag vad gäller arbetets upplägg och analyser.

4.1.4 Expertgrupp

- *Anders Danielsson*, informationssäkerhetsspecialist, Sydarkivera
- *Erik Wittmann*, projektledare, Vellinge kommun
- *Jörgen Nord*, konsult, ekonom
- *Lasse Johansen*, it-chef, Alvesta kommun
- *Magdalena Nordin*, tillsynsarkivarie, Sydarkivera
- *Mårten Lindstrand*, förvaltningsledare, Sydarkivera

Ytterligare deltagare har bjudits in till arbetsdagarna för att bidra med olika kompetenser till projektet:

- *Elisabeth Arebark*, kanslichef, Karlskrona kommun
- *Jessica Norlander*, kommunjurist, Karlskrona kommun
- *Louise Davidsson*, kommunsekreterare, Hässleholms kommun

Ansvar

Expertgruppen hade möjlighet att delta vid valda arbetsdagar och läsa igenom de utkast som producerades. Expertgruppen hade också möjlighet att lämna synpunkter och ge förslag till arbetsgruppen när det gäller planering av arbetsdagar och framtagande av mallar.

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 19

4.1.5 Referensgrupper

Extern referensgrupp:

- *Per Johansson*, handläggare, Katrineholms kommun
- *Ria Larsson*, arkivarie, Flens kommun
- *Staffan Källström*, kanslichef, Gnesta kommun
- *Kerstin Belin*, Regionarkivet, Region Skåne
- *Tero Päivärinta*, professor, Luleå tekniska universitet

Utkast har delats för kännedom till den externa referensgruppen som också har haft möjlighet att lämna synpunkter och ställa frågor. Referensgruppen har erbjudits att delta på arbetsdagar och vara med i projektets grupp på Sydarkiveras nätverk på Yammer. Det har varit någon från referensgruppen som har varit med vi varje arbetsdag.

Juristnätverket Kronoberg och Blekinge, var tänkt som referensgrupp, men har ersatts av de jurister/kanslichefer som deltagit i expertgrupp och intressentgruppen Sydarkiveras kontaktpersoner.

Sydarkiveras intressentgrupper/nätverksgrupper har erbjudits möjlighet att delta i projektgruppen på Yammer. Arkivfunktionerna och kontaktpersonerna har informerats i samband med ordinarie träffar. Kontaktpersonerna informerades bland annat vid webbmöte 17 november för uppdatering om projektet Sydarkiveras utveckling (drygt hälften av kontaktpersonerna deltog vid informationstillfället). Kontaktpersoner hos anslutande kommuner har fått information om möjlighet att delta i projektet. Sydarkiveras förbundsstyrelse har informerats i samband med sammanträden. Sydarkiveras förvaltning har fortlöpande informerats under projektets gång i samband med gemensamma möten. Kommunikatörsgruppen kommer att informeras om det färdiga resultatet, vad avser information för publicering och kortversion av handlingsprogrammet.

4.2 Genomförda möten

Möten med styrgrupp och arbetsgrupp genomfördes via Skype. Det första styrgruppsmötet genomfördes den 9 oktober för att ta beslut om projektplan. Det var tre deltagare vid mötet. Eva Palmér godkände projektplanen i meddelande till gruppen samma dag. När det gäller det andra planerade styrgruppsmötet den 27 oktober, gick kallelsen ut sent och endast en person deltog utöver projektansvarig och projektledare. Resultatet i projektet så långt presenterades, men inga anteckningar skevs från mötet. Den 8 december genomfördes ett styrgruppsmöte för att presentera det som producerats på arbetsdagarna och för att fatta beslut om remiss av resultatet. Det planerade styrgruppsmötet i februari sköts upp på grund av den förlängda remissen och att beslut i Sydarkiveras förbundsstyrelse tas först efter sommaren 2018.

Korta möten med arbetsgruppen genomfördes före och efter arbetsdagarna och inför styrgruppsmöten. Det var frivilligt att delta och de som hade möjlighet att delta de olika tiderna fungerade som bollplank. Anteckningar har inte sammanställts från

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 20

arbetsgruppsmötena då de framförallt användes för diskussion och för att säkerställa att analyserna var korrekta.

4.3 Utbildning

Kortare utbildningar om nyttorealiserings och riskanalys har genomförts i samband med arbetsdagarna.

4.4 Ändringshantering

Ändringar vad avser projektets omfattning och tidsplan har beslutats av styrgruppen, när det gäller förlängd tid för remiss till förbundsmedlemmarna. Sydarkiveras förbundsstyrelse har som projektägare beslutat att slutredovisning och beslut om handlingsprogram tas av fullmäktige i november 2018.

4.5 Lokaler och utrustning

Arbetsmöten har genomförts i Sydarkiveras lokaler med befintlig utrustning. För webbmöten via webben har vi kunnat använda Skype för företag.

4.6 Resultat och dokumenthantering

Projektet har resulterat i följande dokument:

- Handlingsprogram 2019–2022, Kommunalförbundet Sydarkivera - underlag för verksamhetsutveckling avseende bastjänster (business case)
- Kortversion av handlingsprogrammet
- Tjänsteskrivelse
- Slutrapport
- Anteckningar från styrgruppsmöten

Samtliga handlingar har registrerats i ärende SARK 2017.55 och förvaras i Sydarkiveras förvaltningsarkiv.

4.7 Leverans, överlämning och godkännande

4.7.1 Förteckning över bastjänster och anslutande tjänster.

En första version av listan levererades efter arbetsdag 2. Listan användes som utgångspunkt för analyserna som genomförs under projektet. Sydarkiveras förvaltning har därefter kompletterat listan och förtydligat definitionerna ytterligare. Tjänsterna har grupperats för att få en bättre översikt. Hänsyn har även tagits till förutsättningarna för att fördela ansvar för tjänsterna på ett tydligare sätt och planera för bemanning i en situation där verksamheten behöver skalas upp med fler förbundsmedlemmar. Listan finns i sin slutliga form som en bilaga till handlingsprogrammet.

Listorna med anslutande tjänster har överlämnats till utredningsprojekten avseende de anslutande tjänsterna Analoga arkiv och Dataskydd.

4.7.2 Dokumentation av genomförda analyser

Mallar och underlag för att genomföra analyserna har tagits fram och tillförts ärendet. Underlag har samlats in i samband med de gemensamma arbetsdagarna. Efter varje

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 21

arbetsmöte dokumenterade och analyserade projektledaren underlaget. Genomförda analyser har dokumenterats i handlingsprogrammet.

4.7.3 Verksamhetsbeskrivning/handlingsprogram

Identifierade och specificerade nyttor redovisas i handlingsprogrammet (benämndes tidigare verksamhetsbeskrivning) tillsammans med genomförda analyser. Dokumentet är beslutsunderlag för förbundets fortsatta utveckling och inriktning.

Förslag till beslutsunderlag inför remiss lämnades till projektdeltagarna den 21 december 2017. Dokumentet blev mer omfattande än vad som var planerat, därför bifogades också en kortversion. Remissen skickades ut till förbundsmedlemmarna samma dag.

Dokumentationen överlämnas till Sydarkiveras förbundsstyrelse och till förbundsmedlemmarnas kommunstyrelser. Beslut om handlingsprogram och beslut som avser verksamhetens inriktning tas av Sydarkiveras förbundsfullmäktige i november 2018.

4.7.4 Slutrapport

Rapport med identifierade och specificerade nyttor samt resultat av genomförda analyser.

Styrgruppen godkänner slutrapport med bilagor. Godkännandet hanteras genom att förslag till slutrapport skickas ut via e-post.

4.8 Information och kommunikation

Den främsta kanalen för information och kommunikation var projektgruppen på Sydarkiveras externa nätverk på Yammer. Sydarkiveras interna SharePoint användes som dokumentlager och kopior delades i Yammer-gruppen. Detta för att det finns begränsade möjligheter att behörighetsstyra och versionshantera dokument på Yammer.

Bokningar till möten och arbetsdagar skickades ut som kalenderinbjudningar i e-posten. Påminnelser skickades ut via Yammer. För att identifiera lämpliga dagar för arbetsdagar och möten användes en Doodle-enkät.

För webbmöten har vi kunnat använda Skype för företag. I något fall har deltagare i arbetsgruppen inte kunnat använda Skype, men detta kompenseras med deltagande på de fysiska arbetsdagarna.

Under projektets gång har intressentgrupper informerats via olika grupper på Yammer och i samband med nätverksträffar och möten. Sydarkiveras förvaltning har informerats i samband med gemensamma träffar och via interna informationskanaler.

Förbundsstyrelsen har informerats i samband med ordinarie möten och genom att utkast har skickats ut inför sammanträde.

- Arkivfunktionerna (via Yammer och i samband med arkivträff 10 november)
- Kontaktpersoner (via Yammer och i samband med arkivträff 10 november)

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 22

- Kommunchefer (i samband med träff 10 november)
- Kommunikatörer (via Yammer)
- Sydarkiveras förvaltning (via Yammer och i samband med arbetsplatsträffar)
- Sydarkiveras förbundsstyrelse (i samband med styrelsemöten)

4.9 Informationssäkerhet

Dokumentation och information har varit tillgänglig för samtliga deltagande organisationer. Utkast och förslag har fått spridas vidare inom ickekommersiella nätverk och intressentgrupper. Versioner som expedierats för synpunkter och färdigställda handlingar är allmänna handlingar och lämnas ut i enlighet med bestämmelser i offentlighetslagstiftningen. Det finns inga uppgifter som omfattas av sekretess i materialet.

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 23

5 Utvärdering

5.1 Fungerade bra - att rekommendera:

- Upplägget med arbetsdagarna fungerade bra, så till vida att underlag för planerade analyser kunde produceras.
- Styrgruppsmöten via Skype fungerade bra. Webbmöten för styrgrupp kan rekommenderas till kommande projekt. Förutsättning var att det var deltagare från kontaktpersonsgruppen och som alltså i viss mån var bekanta med varandra sedan tidigare.
- Det fungerade också bra med kontinuiteten i och med att det fanns deltagare i styrgrupp som hade tidigare erfarenhet av att vara med i styrgrupp för e-arkiv projekt, Kronberg/Blekinge samt Skåne Nordost.
- Kortare möten med arbetsgruppen via Skype fungerade i huvudsak bra. En deltagare hade inte möjlighet att använda Skype, men det kompensades av deltagande på arbetsdagarna.
- Deltagare upplevde att det var mycket givande när de externa referenspersonerna var med. Det var nyttigt att få in ett utifrån perspektiv. Även de externa referenspersonerna har uttryckt uppskattning för möjligheten att delta.
- Det är generellt sätt bra med gemensamma projekt, för förbundsmedlemmarna och Sydarkivera, det skapar en bättre förståelse för verksamheten och är en viktig del i förankringsarbetet.

5.2 Fungerade mindre bra - bör förbättras till nästa projekt:

- Det var endast fyra deltagare i styrgruppen plus projektansvarig och projektledare. Det hade varit bra med en något större styrgrupp för att kunna bättre säkerställa deltagande.
- Arbetsdagarna kom för tätt, med endast 14 dagars mellanrum. Det var inte tillräckligt med tid för förberedelser och sammanställning av resultat. Beaktat att andra arbetsuppgifter skulle hanteras samtidigt. En dag i månaden hade varit mer rimligt (såsom planerades från början), eventuellt med webbmöten mellan tillfällena. Deltagarna har sitt vanliga arbete som behöver skötas samtidigt och mer än en heldag i månaden är svårt att avsätta.
- Att bemanna projektorganisation och förankring tar lång tid. Från uppstarten prioriterades att starta upp och genomföra projektet på relativt kort tid. Detta ändrades sedan för att göra det möjligt att samla in synpunkter och förankra resultatet hos förbundsmedlemmarna. Det behövs längre framförhållning, minst ett halvår, för att kunna boka upp resurser, planera möten och få till de beslut som behövs.
- Tydligare målgrupper och syften med arbetsdagarna. Om syftet är tydligare så är det lättare både för arbetsgrupp och utvalda experter att förstå hur de kan förbereda sig bättre, vilket i sin tur förhoppningsvis ger bättre material från arbetsträffarna. Erfarenheterna från projektet gör det möjligt att tydligare formulera målgrupp och syfte.

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 24

5.3 Att tänka på till nästa projekt:

- De inledande analyserna med att identifiera nyttor, intressenter och risker kan genomföras tillsammans med arkivfunktionerna (arkivarier och registratorer). Det har visat sig svårt att få andra kompetenser att avsätta den tid och intressera sig för frågan i den utsträckning som behövs. Eventuellt kan systemförvaltare engageras vid kommande tillfällen. Att beakta är att gruppen arkivarier och registratorer kan bli stor och vara ojämn när det gäller erfarenheter och kunskaper. Styrkan är att det går att få in många olika infallsvinklar som man kanske missar annars. Risken är däremot att det kan bli osäkerhet i gruppen, och resultat levereras inte enligt plan.
- Planera arbetsdagar med utgångspunkt mer från vad som är praktiskt genomförbart än efter önskemål. Om kommande projekt planeras med längre framförhållning så bör det vara möjligt att boka in resurser.
- Arbetsdagarna kan rikas till olika målgrupper ännu tydligare och arrangeras så att olika intressenter deltar vid olika tillfällen. Detta för att förenkla för deltagare och använda tiden mer effektivt.
- Vid kommande projekt så är det lämpligt att lägga in utbildning om de verktyg som används för information och kommunikation.
- Överväga att deltagarna redovisar tid i projektet. Tidsredovisning begärdes inte in vilket innebar att endast en uppskattning av nedlagd tid kunde redovisas.
- Det skulle vara bra med lite mer administrativt stöd i projekt av den här omfattningen för att undvika missar med inbjudningar, dokumentation av deltagande, att utskick går ut korrekt med mera.
- Överväga striktare former för remiss. Remissen skickades ut förutsättningslöst och varje förbundsmedlem fick själv ta ställning till hur remissen skulle behandlas. Fördelen med detta sätt är att svaren inte blir begränsade. Det var mycket bra synpunkter och kommentarer som lämnades in. Nackdelen är att svaren blir svårare, och framförallt mer tidskrävande, att analysera och tolka. Bland annat det faktum att det var många tog upp frågan i kommunstyrelsen, medan andra valde att lämna svar på tjänstemannanivå, bidrog till att det var en utmaning att analysera svaren rättvisande.
- Överväga att spela in en muntlig föredragning via video för att komplettera det skriftliga materialet inför remiss. Verksamhetsområdet arkiv och digitalt bevarande är i stora delar okänt för många vilket bidrar till svårigheterna kring tydlig information och kommunikation.

5.4 Rekommendation till fortsatt arbete

Det fanns i förekommande fall svårigheter med att avgränsa bastjänster och anslutande tjänster. En tjänstekatalog med definitioner och avgränsningar bör upprättas och hållas uppdaterad.

Förslag till fortsatt arbete är att uppdatera termlista och *Guide till handlingsalternativ* som togs fram under projektet E-arkiv Kronoberg och Blekinge 2013–2014. Det finns ett fortsatt behov av utbildningsmaterial och att hitta ett gemensamt språk för att prata om arkiv och informationsförvaltning utan missförstånd mellan olika professioner och intressenter.

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 25

Fortsätta arbetet med utvärdering av realiserade nyttor och planera för en förnyad översyn av förbundets utveckling och inriktning inom 3–4 år. Det kan finnas anledning att se över avgränsningarna när det gäller bastjänst/anslutande tjänst inom utbildningsområdet. Detta kräver en förändring i förbundsordningen och bör vara en diskussionspunkt nästa gång förbundsordningen diskuteras. Tydligare information kring digitala arkivleveranser och arbeta med att ta fram en leveransplan. Analysera uppföljning av nyttorealiserings när det gäller helt digitalt flöde och bli av med gammal information under kommande år. Detta kommer att ge ett tydligare underlag för om den inslagna vägen ger önskvärt resultat eller ej.

Se över inträdesavgift för nya medlemmar och hitta en lämplig nivå så att utvecklingskostnader fördelas rimligt.

Tydligare redovisning vad som sker i respektive kommun så att kommunstyrelserna kan fullgöra sin uppsiktsplikt över de uppgifter som överlämnas till kommunalförbundet.

Sydarkivera behöver se över sina kanaler för information och kommunikation. Det behövs en mer strukturerad publicering av dokument.

2018–2019 pågår en statlig arkivutredning. Ordföranden i Sydarkiveras förbundsstyrelse har med anledning av detta överlämnat ett PM med information om Sydarkiveras verksamhet och de frågeställningar som uppkommit bland annat om gemensam arkivmyndighet. Med anledning av detta har SKL och Sydarkivera startat upp en dialog om inspel till arkivutredningen. Förhoppning är att förutsättningarna för gemensamma arkivmyndigheter för kommuner utreds mer ingående än den tidigare utredningen som genomfördes 1989.

Under arbetsdagen 20 november 2017 diskuterades inspel till arkivutredningar. Förslag från arbetsdagen är att göra ett gemensamt inspel från Sydarkivera och förbundsmedlemmarna. Punkterna som diskuterades sammanfattas nedan:

- Viktigt att utredningen har kunskap om kommunala förutsättningar, bland annat att en kommun inom sig har flera olika myndigheter (nämnder och bolag).
- Möjlighet att ha flera arkivmyndigheter för att möjliggöra samverkan främst inom det digitala området. Möjliggöra att dela ansvar då det behövs olika kompetens, verktyg och infrastruktur för analoga respektive digitala arkiv. Utredning av om det krävs en myndighet eller om arkivmyndighetsfunktioner skulle kunna delas. Arkivlagen tillåter delat arkivmyndighetsansvar för staten flera landsarkiv. Depåansvaret delades, men normeringsansvaret var gemensamt. Detta har förändrats senare och i dagsläget finns bara en arkivmyndighet för staten, Riksarkivet.
- Förtydligande i arkivlagen om att lämna över arkivmyndighet till gemensamt kommunalförbund eller gemensam nämnd.
- Signalerna från regeringen är att det är digitalisering som vi ska jobba med. Digitalt först – analogt i undantagsfall. Viktigt att allt följer med så att det blir möjligt i praktiken.

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 26

- Helhetsperspektiv på informationshantering som inbegriper arkiv. Det finns i dagsläget flera olika glapp i förbundsmedlemmarnas organisationer, till exempel utskrift för att skriva under, därefter skanning igen. Utskrift för utlämnande och så vidare.
- Viktigt att adressera frågan om former för utlämnande av digitala handlingar. Myndigheter är inte skyldiga att lämna ut digitalt, vilket innebär att det inte finns tydliga regler. En del lämnar ut handlingar med personuppgifter via mejl till exempel. Det finns inte tydliga bestämmelser när det gäller att ta betalt för digitala kopior, så det skulle behövas ändringar i avgiftsförordning som gör det möjligt att ta betalt. Kommunerna är inte bundna av avgiftsförordningen, men många väljer att ta separata beslut att följa bestämmelserna. Andra förutsättningar är att kunna maska digitala handlingar för att skydda personuppgifter och sekretess. Det behövs också skydd för den som begär ut handlingar. Möjlighet att vara anonym för att begära ut allmänna och offentliga handlingar
- Forskarsal på webben – vad gäller konton och loggning av användare. Sekretess för söka och hämta information som är allmän och offentlig motsvarande "Bibliotekssekretess"?
- E-signaturer. Bestämmelser om signaturer finns i många olika lagar. Svårt att veta vad som gäller.
- E-legitimation, nationell legitimation, även tjänstelegitimation.
- Digitaliseringsmyndighetens uppdrag.
- Öppna system, öppna standarder, dokumenterade öppna maskingränssnitt och användande öppna specifikationer. Inläsning med licenser, patent med mera vilket hindrar integrationer och överföring av information mellan verksamhetssystem och från verksamhetssystem till arkiv. Öppna system är en viktig förutsättning för ökad digitalisering.

Dokumentansvarig Elin Jonsson	Organisation Sydarkivera	Telefon 0472-39 10 03	Datum 2018-09-25	
Ärende Projekt Sydarkiveras utveckling		Diarienummer SARK.2017.55	Version 0.2	Sida 27

6 Referenser

Dokumentation från projektet finns i ärende dnr SARK.2017.55, Sydarkiveras utveckling och förbundets gemensamma målbild.

Viktiga dokument i projektet:

- Projektdirektiv, 2017-06-20
- Projektplan, 2017-10-10
- Slutrapport, **DATUM**
- Handlingsprogram 2019–2022, Kommunalförbundet Sydarkivera, underlag för verksamhetsutveckling avseende bastjänster, **DATUM**

6.1 Kontakt för mer information

Mats Porsklev, projektansvarig
Telefon: 0472-93 10 01
E-post: mats.porsklev@sydarkiviera.se

Elin Jonsson, projektledare
Telefon: 0472-39 10 03
E-post: elin.jonsson@sydarkivera.se